

ТРИ ЦЕНТИ в Злучених Державах Америки.

Тел. „Свобода“: ВЕrgen 4-0237—4-0807

THREE CENTS in the United States of America.

П'ЯТЬ ЦЕНТИВ за границею Злучених Держав Америки.

Тел. У. Н. Союзу: ВЕrgen 4-1016

FIVE CENTS elsewhere.

Дюї проти безробітної пайки, а за працю для вояків

Томас Е. Дюї, губернатор Нью-Йоркського штату і кандидат на президента з боку Республіканської Партії, розпочав у четвер в місті Філадельфії свою виборчу кампанію в Конвеншен Гол в приязності 13,500 осіб, що виступили його оваційно в часі, як його представляв пенсильванський губернатор Едвард Мартин, як і під час промови. Дюї займався у своїй першій кандидатській промові головню критикою „Нового Розділу“. Казав, що „Нью Діл“ не розв'язав проблеми безробіття в мирних часах і не зможе розв'язати її по війні, коли зачнуть вертати до дому мільйони вояків. Тому, казав Дюї, теперішня адміністрація хоче задержати вояків якнайдовше в армії й по війні, бо це дешевше, як платити їм безробітну пайку. Дюї заповів, що якщо він буде

вибраний президентом, то його адміністрація буде вже мирна, бо війна до 20. січня скінчиться. Він задержить в такому разі в армії тільки тих, що самі захочуть залишитись, а для тих, що вернуть, будуть „джаби“ замість безробітної пайки. Та праця, казав Дюї, буде знайдена для кожного хом давньої американської, що визнає свободу підприємств та ощадність. Дюї критикував регіментацию „Нью Діл“ його економічну філософію, що, як він казав, є оперта на дефіцитизм і зневіру в творчу силу американського народу. Тому, казав він, „Нью Діл“ не зможе знайти по війні праці воякам, як не міг розв'язати проблеми безробіття впродовж 11 років. А в Америці, казав він, є повно праці для кожного без усякої дискримінації.

ПОМІЧ ПОЛЬЩІ, СОВЕТИ І ПРЕЗ. РУЗВЕЛТ.

Ф. Светлік, президент Ради Американської Польонії, подає, що американські поляки вже готові до висилки матеріальної допомоги полякам на звільнених від нацистів землях. Хочуть висилати харчі, одіж, ліки, а навіть польські книжки. Ось тому Светлік звернувся від імені Ради Польонії з листом до президента Рузвелта, щоби президент вплинув на Совети, щоби вони дозволили Раді висилати допомогу на ті польські землі, що є під советською контролею. В тій самій справі звернулася Рада теж і до Американського Червоного Хреста, до Юнайтед Нейшенс Ріліф Адміністрейшен, до Нешенел Вор Фонд і до Президентс Вор Ріліф Контрол. Бюджет Ради вноситься того року \$2,710,000. Теж видано спеціальну відозву до всіх польських організацій і громад, щоби збирати одіж та обузу, які будуть вислані до Польщі, як тільки закінчиться війна.

АРГЕНТИНА ГНІЗДОМ ФАШИЗМУ, КАЖЕ ГОЛ.

Кордел Гол, секретар штату, заявив під час пресової конференції, що Аргентина є головним осідком фашистського руху в Західній Гемісфері. Гол сказав це в зв'язку з заявою бразилійського уряду, якою він далі відмовляється визнати теперішній бразилійський уряд.

ПЕРЕМОЖЕ „РУССКИЙ“, А НЕ „СОВЕТСКИЙ“!

„Свет“ пише, що кожний „русский“ чоловік не може вийти з дива, що в Советській Росії, а теж і за границею, називають „російський“ наріч і „російську культуру“ — советськими. Там, пише „Свет“, де давніше було „русский“ чи „російський“, тепер „советський“, бо пишуть „советська батьківщина“, „советський герой“, „советська музика“. Революції були і в Франції, Англії, чи в Америці, пише „Свет“, але ті краї остали і по революціях щодо назви тими, що були, а тільки одиноким „російське государство“ перемінилось на Союз Соціалістичних Республік, з чого виходило, що „Росія“ уже пропала. Отже, радить „Свет“, як уже хочеться перемінювати назву Росії, щоби відрізнити її від царської, то треба дати їй назву „Російський Союз Советських Республік“ і нинішня „советська культура“, пишеться далі, є тільки „продовженням дореволюційної русської культури“. Тому, думає автор, все те скоро щезне і поверне назад тільки одна назва — „руска“.

НІМЕЧЧИНА КЛИЧЕ ДО ВОЄНОЇ СЛУЖБИ МОЛОДЬ.

Д-р Гебельс, нацистичний міністер пропаганди, вівзав радіом німецьку шкільну молодь до воєнної служби, бо мовляв нині „треба воювати за своє життя“. Він закликав вояків не дати Аліянтам виграти війни цієї осені.

АЛІЯНТИ ЗАТІСНЯЮТЬ ПЕРСТЕНЬ ДОВКОЛА НІМЕЧЧИНИ

Американська Перша Армія звільнила від німців Седан, французьку приграничну твердиню, Бритійська Друга Армія дійшла до Каналу Альберта в Бельгії, а Американська Третя Армія закинула нове примостя за рікою Мозелею та розвинула фронт на півль широкий. У цей спосіб

ці війська почали творити лук довкола німецької границі.

Французькі й американські війська далі замикали околицю Бельфорту, через котру німецькі війська з південної Франції пробують вирватися зо западні. Вже були донесення, що аліянтські війська в північній і південній Франції получилися.

„РУССКА АВАНТУРИСТКА“.

Такою називають графиню М. Чернишову-Безобразову, що була в Парижі в часі нацистської окупації одною з трійки, що зорганізувала французьке Гестапо. Її тепер арештували члени французької підпольної акції й вона буде поставлена під суд. Чернишова-Безобразова була тому яких десять років бідною іммігранткою, але що була красавицею, то дісталась до фільми і вийшла заміж за актора Анрі Гара. В 1940 році вийшла з ним до Бразилії, де в неї влюбився мільйонер. Вона намовила чоловіка, щоби вертати до Франції. Та як всіли на корабель, що мав відплисти до Марсильї, вона в останній минуті втікла потаємно з корабля. Чоловік поїхав сам до Франції, де взяв з нею розвід. Графиня жила далі в Бразилії розкішно за гроші мільйонера, з чого вийшов скандал, так, що її відправлено кораблем назад до Франції. Як та, що звикла до розкішного життя, відразу зорієнтувалась, що тільки одно Гестапо може дати їй на таке життя нові засоби. Так вона і стала нацистською агенткою „козмополітичного покою“. Новое Русское Слово, що це передає, ще додає, що таких „русских“, що пішли на службу німцям, є більше, та що їх прізвища будуть незабаром проголошені.

ПАМ'ЯТНИК ЧЕРВОНИЙ АРМІЇ В ЛЮБЛІНІ.

„Нови Свят“ пише, що в місті Любліні, до якого самі Совети не зголошують претенсії, поставлено тепер „блискавичним способом“ пам'ятник советській червоній армії. Часопис подає, що не має нічого проти такого пам'ятника, ні проти червоної армії, а тільки дивується, що за причина, що в польському місті, в кількітижнів по його звільненню зпід німців, як тільки прибув до нього повсталий у Москві Польський Комітет Національного Визволення, зараз збудовано з поспіхом цей пам'ятник і відслонено з парадом. Чому цей поспіх, пи-

АЛІЯНТСЬКІ ВІДДИЛИ ПОЛУЧИЛИСЯ З ПАРТИЗАНАМИ ТІТА.

Німецьке радіо донесло, що червона армія не тільки ввійшла до Югославії й Болгарії, але й доперла до Греції та станула на границі Туреччини. В Югославії російські війська зіткнулися вже з югославськими партизанами маршала Тіта.

Рівночасно інші аліянтські війська вдерлися з Адрійського моря в Югославію зо заходу та собі получилися з військами Тіта, аби в цей спосіб відрізати німецьким військам на Балкані відворот до Німеччини.

БОЛГАРІЯ ЗРИВАЄ З НІМЕЧЧИНОЮ.

Болгарський уряд виповів війну Німеччині.

Зогляду на те, що пару днів тому Болгарії виповів війну Советський Союз, Болгарія є нині першою країною, що має війну з обома воюючими сторонами. В такому положенню найшлася вона через свої маневри, якими вона пробувала вийти з війни по німецьким боці, а рівночасно врятувати для себе територію, яку вона добула завдяки німецькому союзови.

НІМЦІ НА БАЛКАНІ ПОЧИНАЮТЬ ЗДАВАТИСЯ.

Німецька залога грецького міста Пітіон, що лежить у трикутнику між Туреччиною й Болгарією, перейшла до Туреччини й піддалася туркам. Залога мала 68 офіцерів і 300 вояків. Їм збрали зброю й інтернували.

тає часопис, коли наприклад, в Франції ніхто навіть не думає, щоби у такій хвилині, коли ще іде боротьба з ворогом, ставити в Шербургу, чи де там, пам'ятник американським воякам, що полягли за визволення Франції. Акі пам'ятники певно там поставлять, як прийде на це пора, пише часопис, додаючи, що в Любліні хтось так поспішився, бо хотів дуже приподобатись Сталінові...

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1102 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 595 — 7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ЯК БУДЕ ЦИМ РАЗОМ

Від кількох днів курсуючі по-голоски про здачу Німеччини, хоча заперечені офіційно головною командою альянтських експедиційних сил, усе таки не позбавлені реальних основ. Хоча до закінчення війни проти Німеччини може ще бути далеко, всеж таки розмірно до цього вже не так далеко, коли в Вашингтоні нараджується президент з своїм кабінетом про окупацію Райху, а в Лондоні подають газетярам заяви представники британського уряду про рішення, прийняті Альянтами в тій справі. Видно, що в столицях великих потуг світу цю справу вже добре розглядали, як справу, яка вимагає конкретної, практичної уваги.

Представники британського уряду заперечили американським газетярам чуток, що завішення зброї вже підписане, але подали, як до такого завішення має тепер прийти. Наперед німецька начальна команда має подати пропозиції здачі Альянтам. Передача такого пропозиції має піти на руки начальника всіх альянтських військ на європейському воєнному театрі, себто генералови Айзенговерови. Аби німецька здача могла бути прийнята, вона мусить вповнити певні умови: це має бути безумовна здача. Щоби в цьому вигляді не було ніяких сумнівів, то в цій здачі німецькі генерали мають підписати документ, яким вони дають альянтським військам вільну руку щодо ворожих збройних сил, харчів, транспорту, щодо економічних і фінансових знадоб, щодо промислових і політичних справ. Дперва як альянтська команда дістане такий документ, себто як вона буде певна, що вона перебере в свої

руки Німеччину, буде вона могла видати своїм військам приказ перервати дальші воєнні кроки, коротким сигналом: „Перестань стріляти!”

Хто тямить закінчення минулої війни, той певно буде поражений основною різницею між двома задачами. Він міг би спитатися здивований, „пощо домагатися від Німеччини такої далеко йдучої здачі. Невжеж не вистарчила би коротка здача з першої світової війни? Яку ціль має ця довезна формула, що нагадує подробиці передачі права власності за англійським правом?

Бритійські урядники, що подали цю вістку, додали до неї, що на таку формулу здачі згодилися між собою Об'єднані Держави, та що вона відноситься однаково як до західного, так до східного фронту. І додали, яку ціль має ця формальність здачі. Хочуть саме Альянти вбити німцям у голову, що вони війну програли, що їх перемогли на полі бою. Це здавалося б бути зовсім зайвою вимогою, але хто знає історію нацизму, той тямить добре, як власне брак такої здачі й окупації Німеччини Альянтами використали нацисти для поширення брехні, що мовляв німецької збройної сили Альянти властиво на полі бою не зломали, що заломали її властиво внутрішні вороги Німеччини. Аби не дати майбутньому новому нацизму, чи якому іншому черговому подібному божевілью, виринути й захопити щезав німецький народ, Альянти завзялися вбити німцям у голову факт воєнної програти такими непохитними способами, щоби навіть німець це затамив і своїм дітям і внукам переказав.

ІНСТРУКЦІЯ, ЯК МАСОВО ВИСЕЛЮВАТИ

Заходами Литовсько - Американського Інформаційного Центру, що існує в Нью Йорку, появилася англійською мовою „Відозва до американських співгромадян у справі балтійських держав від Об'єднаних Організацій Американців Литовського, Латвійського та Естонського Походження”. Видано цей поклик, як пишеться, з нагоди, що Литва, Естонія та Латвія звільняються з нацистської окупації, а на землях тих республік зачинають вступати советські війська.

У відозві підкреслюється страх за те, що хоч ті республіки далі визнані як самостійні Злученими Державами Америки та іншими демократіями, то Совети вважають їх частиною Со-

ветського Союзу. Теж видруковано заяви урядів демократичних потуг в справі незалежності балтійських держав, а далі заяви підпольних організацій тих держав, з яких виходить, що вони є за самостійність тих республік.

Усе те речі відомі тим, хто тими справами цікавиться. Зате новістю є переклади дуже секретних советських інструкцій, виданих Народним Комісаріатом Внутрішніх Діл (НКВД), себто тою установою, що заступає давне Чека. В першій з тих інструкцій є якнайточніше подано, кого треба в Литві зараховувати до „проти-советського елементу”. Є тут вичислені різні звання, гуртки і партії, словом усе, що не є комуністичне. До тих „елемен-

тів” зараховано, між іншим, і членів армії Петлюри, бувших працівників в Червоному Хресті, як і тих, що вдержували з заграницею звязки торговельні, есперантські, чи філіятелистичні, а далі священників, власників, готелів, ресторанів, склепів, і т. д. Це щось таке, що взагалі не знати, кого крім партійних комуністів не втягнуто у тайнім приказі під рубрику „проти-советських елементів”, що обняті не тільки соціальним становищем людини і її політичною партійною приналежністю, але й тим, що хтось є „національний шовініст”, чи визнає такі релігійні, моральні чи політичні засади, що є противні советському світоглядові. Подано теж як мають виглядати „денні звіти”, які треба доносити до Чека. У них є вичислені всі можливі організації й товариства — литовські, російські, білоруські, польські та жидівські. Та цікаве особливо те, що навіть у тих приказах для Литви, є зазначені теж і „українські контрреволюціонери”, про яких треба доносити, а до яких враховано усіх членів О. У. Н. (Організації Українських Націоналістів) а навіть і усіх членів УНДО.

Очевидно, що тих усіх списів треба для Чека, щоб ті „елементи” зараз поліквідувати. У цій брошурі подано теж переклад з російської мови на англійську і тайні інструкції щодо одного способу такої ліквідації. Подається, як такі „проти-советські елементи масово виселювати з сіл і міст Литви, Естонії та Латвії. Точно подано, коли треба чекістам входити до хат тих, що мають бути виселені: несподівано й досвіта. Як переводити труси і як забирати разом фамілії, а потім відлучати на залізничній станції голову родини від решти. Як бути готовим на збройний спротив, чи як відставляти до Чека тих, що опираються іншим способом. А при тому: як робити, щоб усе те відбулось тихо, без гомону, а несподівано, щоб тим оминати збіговиськ, заворушень і конфліктів з населенням.

EVERYBODY 10% SAVING IN EVERY PAYDAY WAR BONDS

ДЛЯ ПОБІДИ КУПУЙТЕ БОНДИ

З ТЕАТРУ

Старанням Радіо Програми „Сурма” буде поставлена українська комічна оперетка п. н. „Сватання на Гончарівці” на три дії, Григорія Квітки, в неділю, 17-го вересня 1944, в годині 6. ввечір, у Вебстер Галі.

В штуці візьмуть участь найкращі співучі та драматичні сили міста Нью Йорку.

Режисер Михайло Скоробогач. (ор.)

Д-Р С. ЧЕРНОВ

- Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок — Шкіра й кров.
- Аналіза крові для подружого свідства.
- Гемороїди й желяки лікується без операції.

223 SECOND AVENUE, cor. 14th ST. NEW YORK CITY, Room 14. GRamercy 7-7697

Офісові години денно 10—7:30. В неділі: 11—1:30.

Жінка-доктор до обслуговування. X & флюороскоп. — Екзамінація \$2.00

„ГОЛД ДЛЯ ЛЬОВОВА І ВІЛЬНА”.

Під таким наголовком Польська Агенція Телеграфічна подає, що варшавська радіостанція „Бліскавиця” вислала такий а-пель:

„Громадяни Вільна і Львова! Ми думаємо про вас! Не зважаючи на важкі втрати, що їх поніс польський нарід, ваші внесли дві твердині свободи на Сході остануть живим лучником з цілою Польською Річпосполитою”.

МИРОН ЛИТВІН І СИН**УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ**

Обслуга шира і чесна

383 Morris Avenue,

cor. Springfield Ave.

NEWARK, N. J.

Phone: ESsex 3-5347

ІВАН БУНЬКО**УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК**заряджує погребамі по ціні та
нижчій як \$150.

ОБСЛУГА НАЙКРАЩА

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer

437 East 5th St.,

NEW YORK CITY

Dignified funerals as low as \$150.

Telephone: GRamercy 7-7661.

**ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК
НА ФІЛЯДЕЛЬФІЮ
Й ОКЛИЦЮ**

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ

cor. FRANKLIN & BROWN STS.

PHILADELPHIA, PA.

Tel. MARKET 1320.

ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ.

ПЕТРО ЯРЕМА**УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК**Занимаєсь похоронами
в BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK І ОКОЛИЦЯХ129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.

Tel.: ORchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL:

707 Prospect Avenue,

(cor. E. 155 St.)

BRONX, N. Y.

Tel.: MEtrose 5-6577

**\$150.00 ЦІЛИЙ
І АЩЕ ПОХОРОН**

ОБСЛУГУЄМО В ПЕРТ АМБОЙ
І ОКОЛИЦІ**KANAI KAIN
FUNERAL HOME**

433 STATE STREET,

PERTH AMBOY, N. J.

Phone: Perth Amboy 4-4546